

NEDERLANDERS & DE TOEKOMST VAN ONTWIKKELINGSHULP

KALEIDOS
RESEARCH

EVELIEN BOONSTOPPEL

26-06-2015

Het belang dat Nederlanders hechten aan ontwikkelingshulp is al jaren onverminderd hoog. Twee derde van de Nederlanders vindt het belangrijk om mensen in arme landen te helpen¹. Maar hoe ziet deze ontwikkelingshulp volgens Nederlanders er idealiter uit? Wat zijn de belangrijkste thema's? Via welke kanalen kan de overheid ontwikkelingshulp het beste besteden? En spelen volgens Nederlanders ook andere partijen naast de overheid een (effectieve) rol in armoedebestrijding? We vroegen 1002 Nederlanders naar hun visie op deze vragen².

TRADITIONELE THEMA'S PRIORITEIT

Als het aan de Nederlandse bevolking ligt, richt het ontwikkelingsbeleid van de Nederlandse overheid zich op klassieke ontwikkelingsthema's. Onderwijs, gezondheidszorg en voedsel staan bij de helft van de Nederlanders in de top drie van gewenste beleidsdoelen (zie figuur 1). Daarnaast zien zij het trainen van lokale boeren en het bouwen van scholen en ziekenhuizen als de meest effectieve vormen van ontwikkelingshulp. Veruit het minst populair zijn de zogenaamde mondiale publieke goederen (grensoverschrijdende vraagstukken die iedereen raken): veiligheid, klimaat en met name migratie staan bij maar een klein deel van de Nederlanders hoog op het prioriteitenlijstje. De link tussen armoede en mondiale vraagstukken wordt sowieso nog niet vaak gelegd:

twee op de vijf Nederlanders onderschrijven dat armoede in ontwikkelingslanden onlosmakelijk is verbonden met wereldwijde zaken als klimaatverandering en veiligheid (zie figuur 2).

WEINIG STEUN VOOR BILATERALE HULP

Nederlanders geven de voorkeur aan overheidsbestedingen via Nederlandse ngo's. Twee op de vijf Nederlanders vinden dat de overheid het beste subsidies aan Nederlandse hulporganisaties kan geven die op hun beurt het geld weer besteden in ontwikkelingslanden. Er is maar zeer weinig steun voor bilaterale hulp (rechtstreekse hulp van overheid naar overheid): slechts 4% geeft de voorkeur aan overheidsbestedingen via dit kanaal. In werkelijkheid beslaat dit kanaal een kwart van de overheidsuitgaven aan hulp. Hierbij speelt waarschijnlijk een rol dat Nederlanders overheden in ontwikkelingslanden vaak betichten van fraude en corruptie³.

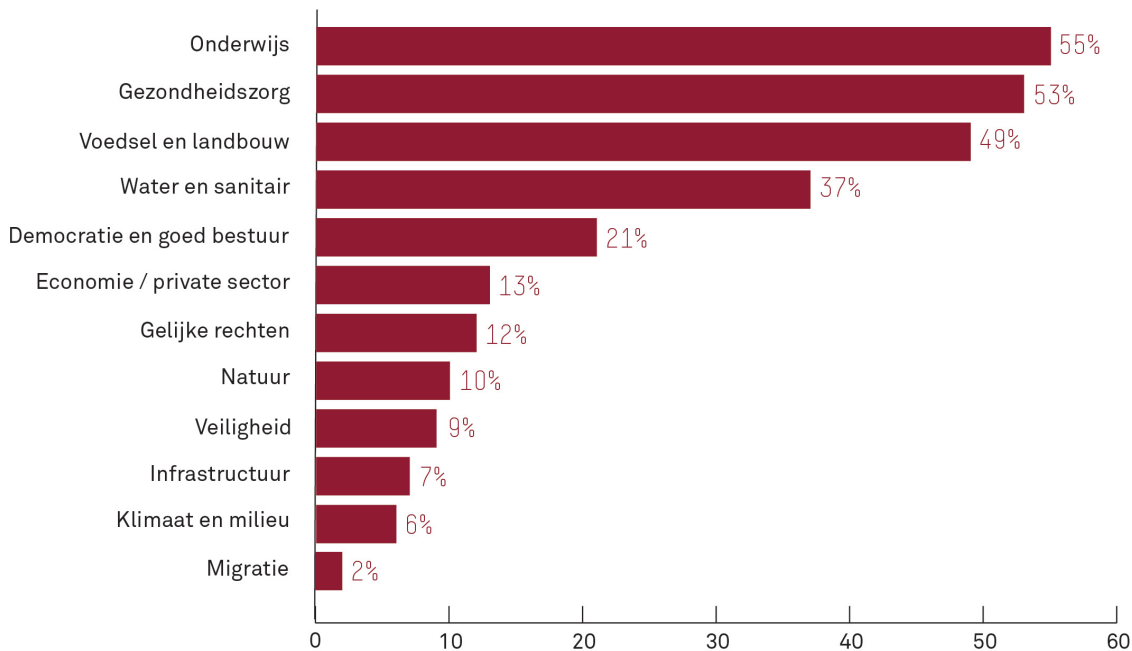
INTERNATIONALE AFSPRAKEN BELANGRIJK

Nederlanders houden vast aan internationale afspraken over hulp. De meerderheid vindt het belangrijk dat rijke landen met elkaar afspreken hoeveel zij aan ontwikkelingshulp geven (zie figuur 3). Zij zien dit als een morele stok achter de deur die landen ertoe dwingt om - net als de anderen - hun steentje bij te dragen.

1
Boonstoppel, E., & Van Elfrinkhof, A. (2014). *Nederlanders & de Wereld 2014*. Amsterdam: Kaleidos Research.

2
De gegevens zijn herwogen op geslacht, leeftijd, regio, opleiding en gezinsgrootte en vormen zo een representatieve afspiegeling van de Nederlandse samenleving.

3
Carabain, C., Hoeks, C., Boonstoppel, E., & Hogeling, L. (2013). *Nederlanders & draagvlak voor ontwikkelings-samenwerking. Een verdiepende studie* Onderzoeksreeks (Vol. 16). Amsterdam: NCDO.

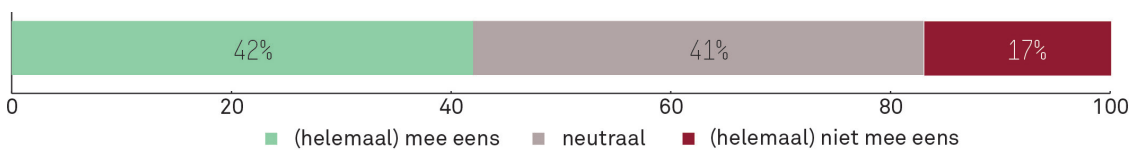
FIGUUR 1. Op welke thema's zou het Nederlandse ontwikkelingsbeleid zich moeten richten? U kunt maximaal drie thema's kiezen (n=1002).

ONTWIKKELINGSHULP BREDER DAN ODA

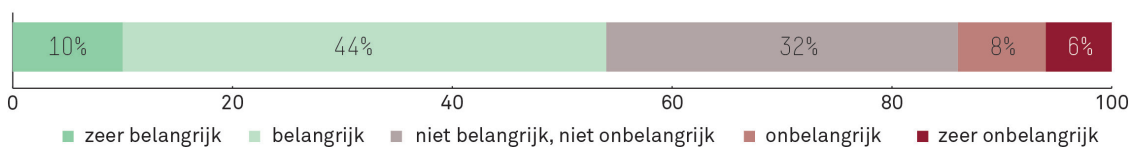
Ontwikkelingshulp is volgens de Nederlander breder dan alleen overheidsbestedingen (ODA). Zo worden ook private geldstromen als vorm van ontwikkelingshulp gezien. Niet alleen erkennen Nederlanders de rol van particulieren, ook onderschrijven zij de rol die bedrijven kunnen spelen op het gebied van ontwikkelingshulp. Samenvattend hebben Nederlanders een vrij brede opvatting van wat ontwikkelingshulp kan en zou moeten zijn, maar moet de overheid zich voornamelijk blijven richten op het voorzien in basisvoorzieningen voor de allerarmsten.

MEER LEZEN?

Deze factsheet is een sterk ingekorte versie van een hoofdstuk uit het rapport 'Financing for Development Now and in the Future'. Dit rapport zoomt in op de vraag hoe ontwikkelingshulp in de toekomst moet worden gefinancierd, en is gebaseerd op deskresearch, 16 interviews met deskundigen en een representatief onderzoek onder 1002 Nederlanders. Het volledige rapport (in het Engels) is te lezen via onderstaande link: <http://bit.ly/1ExkKja>

FIGUUR 2. "Armoede in ontwikkelingslanden kan niet los worden gezien van wereldwijde zaken als klimaatverandering en internationale veiligheid" (n=1002).

FIGUUR 3. In hoeverre vindt u het belangrijk of onbelangrijk dat rijke landen met elkaar afspreken hoeveel geld ze aan ontwikkelingshulp besteden? (n=1002).